

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА**

Број: 070-221/2008.
21. јануар 2008. године
Београд

Заштитник грађана
Zaštitnik građana

На основу чл. 138. ст. 1 Устава Републике Србије („Сл. гласник РС“ бр. 98/06), чланова 1. ст. 1, и чл. 31. ст. 1. и 2. Закона о Заштитнику грађана („Сл. гласник РС“ бр. 79/05 и 54/07), у поступку утврђивања законитости и правилности рада Министарства правде – Управе за извршење заводских санкција при достављању притужби лица лишених слободе Заштитнику грађана, Заштитник грађана

У Т В Р Ђ У Ј Е :

У раду Министарства правде - Управе за извршење заводских санкција постоје неправилности у поступку достављања притужби лица лишених слободе упућених Заштитнику грађана јер се исте не предају управи завода запечаћене већ отворене, што указује да је њихов садржај доступан службеним лицима завода.
Описане неправилности проузрокују **ПОВРЕДЕ ПРАВА ЛИЦА ЛИШЕНИХ СЛОБОДЕ**

С обзиром на утврђено, Заштитник грађана упућује Министарству правде – Управи за извршење заводских санкција следећу

ПРЕПОРУКУ:

У складу са чланом 27. Закона о заштитнику грађана, члановима 74. и 75. Закона о извршењу кривичних санкција и чланом 73. Правилника о кућном реду у казнено поправним заводима и окружним затворима

Потребно је да све установе за извршење заводских санкција обезбеде коверте намењене упућивању притужби Заштитнику грађана. Коверту са притужбом затвара лице лишено слободе и иста се, запечаћена, доставља Заштитнику грађана, на адресу Милутина Миланковића 106, Београд.

Потребно је да ме, у складу са чланом 31. став 4. Закона о заштитнику грађана, у року од 30 дана од дана пријема ове препоруке, обавестите да ли сте поступили по препоруци и отклонили недостатке у раду.

***

При утврђивању повреде права лица лишених слободе, односно давању препоруке, руководио сам се следећим чињеницама и околностима:

Н.Н., осуђеник према коме се извршава казна затвора у казнено – поправном заводу у ... упутио ми је притужбу која је од стране установе достављена у коверти са пропратним дописом управе установе. Из описаног закључујем да је именовани осуђеник притужбу предао управи завода при чему притужба није била у коверти, а њен садржај је био доступан службеницима завода.

С.С., осуђеник према коме се извршава казна затвора у казнено – поправном заводу у ... упутио ми је две притужбе које су од стране установе достављене у ковертама са пропратним дописом управе установе. Из описаног, као и у претходном случају, закључујем да је именовани осуђеник притужбу предао управи завода при чему притужба није била у коверти, а њен садржај је био доступан службеницима завода.

М.М., осуђеник према коме се извршава казна затвора у казнено – поправном заводу у ... упутио ми је притужбу која је од стране установе достављена у коверти са пропратним дописом управе установе. Из описаног закључујем да је именовани осуђеник притужбу предао управи завода при чему притужба није била у коверти, а њен садржај је био доступан службеницима завода.

Оцењујући на основу тог сазнања да има основа за разматрање да ли постоје недостаци у раду органа управе који доводе до повреде права лица лишених слободе
Разматрајући уставне и законске одредбе, утврдио сам следеће:

Устав Републике Србије у члану 41. гарантује тајност писама и других средстава општења : "Тајност писама и других средстава комуницирања је неповредива. Одступања су дозвољена само на одређено време и на основу одлуке суда, ако су неопходна ради вођења кривичног поступка или заштите безбедности Републике Србије, на начин предвиђен законом."

Чланом 27. ставом 5. и ставом 6. Закона о Заштитнику грађана ("Сл. Гласник РС" бр. 79/05 и 54/07) прописана је обавеза да се у свим установама у којима се налазе лица лишена слободе, на видан и јаван начин обезбеде одговарајуће коверте намењене упућивању притужби Заштитнику грађана, о чему се стара управа установе и Министарство правде.

Чланом 74. Закона о извршењу кривичних санкција ("Сл. Гласник РС" број 85/05) предвиђено је да осуђени има право да надлежним органима упућује поднеске преко завода, а чланом 75. Закона предвиђено је да осуђени има неограничено право на дописивање о свом трошку, те да и у случајевима када се садржај писама надзире - у заводу затвореног типа са посебним обезбеђењем, заводу затвореног типа и затвореном одељењу завода, осуђени има право на дописивање без надзора са браниоцем, надлежним органима и међународним организацијама за заштиту људских права. Закон о извршењу кривичних санкција не помиње експлицитно могућност остваривања заштите права пред Заштитником грађана али из наведених законских одредби јасно произилази да се писано обраћање надлежним органима врши без надзора, што подразумева да садржина притужбе Заштитнику грађана не сме бити доступна службеним лицима завода.

Чланом 73. Правилника о кућном реду у казнено поправним заводима и окружним затворима ("Сл. Гласник РС" број 27/2006) предвиђено је да се притужбе осуђених лица Заштитнику грађана подносе у запечаћеним ковертама, а да је завод дужан да обезбеди довољан број коверата у те сврхе.

Како из утврђеног чињеничног стања и наведених одредби закона и подзаконских аката произилази да је Казнено – поправни завод ... поступао неправилно, што је

створило услове за повреду права осуђених лица, а у циљу предупредивања овакве праксе у овом и другим заводима у оквиру Управе, упућујем Вам препоруку као у изреци.

ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

Саша Јанковић